

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๗/๓๕๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลาป่วยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ พช ๐๐๓๗.๔/๒๘๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๕๑๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดเพชรบูรณ์ได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลาป่วยและการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา นายสุทิน กุลวงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอย ว่าป่วยเป็นอัมพฤกษ์ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ อาจเกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอย จึงขอหารือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดเพชรบูรณ์หารือประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นที่หารือเกี่ยวกับการลาป่วยของนายสุทิน กุลวงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอย ว่าจะสามารถลาป่วยได้เพียงใด ซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์มีความเห็นว่าตามข้อ ๒๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลาของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า การลาที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นับระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ (ยกเว้นผู้ว่าราชการจังหวัด) มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตให้ข้าราชการทุกตำแหน่งในสังกัดลาป่วยได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๒๐ วัน ดังนั้น การอนุญาตให้ลาป่วย กรณีของนายสุทิน กุลวงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอย นายอำเภอศรีเทพมีอำนาจพิจารณาและอนุญาตครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๒๐ วัน ตามระเบียบข้างต้น นั้น เห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลาของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๑ กำหนดว่า “การลาที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นับระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้กำหนดการลาของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นไว้ ๕ ประเภท คือ ๑. ลาป่วย ๒. ลากิจส่วนตัว และการลาพักผ่อน ๓. การลาคลอดบุตร ๔. การลาเข้ารับการศึกษาเตรียมพล และ ๕. การลาไปต่างประเทศ ต่างจากการลาของข้าราชการตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดการลาไว้ ๙ ประเภท เมื่อพิจารณาตามข้อ ๒๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลาของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้วเห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมีเจตนาที่จะให้นำบทบัญญัติในเรื่องการลาประเภทอื่นๆ ในระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่านั้น ไม่นำเอาบทบัญญัติในเรื่องการลาประเภทเดียวกันกับที่บัญญัติไว้ในระเบียบนี้ รวมทั้งบทบัญญัติอื่น เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้มีอำนาจพิจารณา หรืออนุญาตในการลาตามข้อ ๘ แห่งระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับแต่อย่างใด

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลาของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๐ ได้กำหนดผู้ใช้อำนาจในการพิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับการลาของ

/ ผู้บริหาร ...

ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นไว้แล้ว โดยการลาป่วยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอำนาจของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอที่จะพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๒๐(๒) แห่งระเบียบดังกล่าว ดังนั้น การลาจะมีระยะเวลาเท่าใด ย่อมเป็นอำนาจของผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลาของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. ประเด็นที่หาหรือว่า กรณีที่นายสุทิน กุลวงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอยป่วยด้วยโรคเลือดในสมองตีบดังกล่าว เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๔(๔) ได้กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑ และมาตรา ๕๘/๑ ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๔๕(๓) ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่มีให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งคือเป็นบุคคล ผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๓๔(๑) คือ วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบด้วยซึ่งกรณีการวิกลจริตนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เคยให้ความเห็นตามข้อหารือของจังหวัดเชียงใหม่ กรณีที่นายสุรัชย์ ทองเงา สมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้ว ได้เป็นลมล้มในท้องน้ำและเส้นเลือดโป่งพองในสมองแตก ได้รับการรักษาจนฟื้นแต่ไม่สามารถพูดจาได้ และเคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่พิเคราะห์แล้วเห็นว่านายสุรัชย์ ทองเงา มีอาการเกร็ง พูดคุยสื่อสารไม่รู้เรื่อง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ถือว่าอาการเป็นเยี่ยงคนวิกลจริต จึงได้มีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๕๑๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๔ วรรค ๒ ได้กำหนดไว้ว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเพราะเหตุดังกล่าว ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว และคำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด จึงเห็นควรแจ้งจังหวัดเพชรบูรณ์ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะการเจ็บป่วยของนายสุทิน กุลวงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างทอย ให้เกิดความชัดเจน และสามารถนำแนวทางตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวมาใช้เทียบเคียงประกอบการพิจารณาได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิทธิ์โฮะ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๕๕๑๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง หารือคุณสมบัติของสมาชิกสภาเทศบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ชม ๐๐๓๗.๔/๕๑๖๘๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๖ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสภาเทศบาล กรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำสั่งในคดีหมายเลขคำที่ ๒๗๘/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๖๖/๒๕๕๕ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้นายสุรัชย์ ทองเงา สมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี เป็นคนไร้ความสามารถ เนื่องจากนายสุรัชย์ ทองเงา ได้เป็นลมล้มลงในห้องน้ำ แพทย์โรงพยาบาลเชียงใหม่มีความเห็นว่า เส้นเลือดโป่งพองในสมองของนายสุรัชย์ ทองเงา แดกได้ทำการรักษาโดยผ่าตัดหนีบเส้นเลือดโดยใช้กล้องขยาย หลังจากการผ่าตัด ๓ เดือน นายสุรัชย์ ทองเงา จึงฟื้น แต่ไม่สามารถพูดจาได้ และเคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แพทย์ได้ตรวจนายสุรัชย์ ทองเงา แล้วมีความเห็นว่า นายสุรัชย์ ทองเงา มีอาการเกร็ง พูดคุยสื่อสารไม่รู้เรื่อง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ต้องมีผู้ดูแลตลอด ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า นายสุรัชย์ ทองเงา มีอาการเกร็ง พูดคุยสื่อสารไม่รู้เรื่อง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ถือได้ว่าอาการของนายสุรัชย์ ทองเงา เป็นเยี่ยงคนวิกลจริตสมควรสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง จึงได้สั่งให้นายสุรัชย์ ทองเงา เป็นคนไร้ความสามารถ โดยให้บิดาเป็นผู้อนุบาล จังหวัดเชียงใหม่จึงขอหารือเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายในการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้วของนายสุรัชย์ ทองเงา เนื่องจากศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่มีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนไร้ความสามารถเนื่องจากวิกลจริตดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า

(๑) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ (๓) ได้กำหนดให้บุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามมาตรา ๓๔ (๑) คือ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๔ (๔) ได้กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง โดยมาตรา ๑๕ วรรคสอง ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลต้องสิ้นสุดเมื่อวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ อันเป็นการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภา

/ เทศบาล ...

เทศบาลโดยผลของกฎหมาย เนื่องจากมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ต้องมีการสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพียงแต่ตามวรรคสองของมาตรา ๑๙ ได้กำหนดไว้ว่า เมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของบุคคลใดสิ้นสุดลงเพราะเหตุดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว และคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดถือเป็นที่สุด ซึ่งกรณีใดที่จะถือว่ามีข้อสงสัยหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาว่าขณะนั้นมีข้อสงสัยใดเกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นข้อสงสัยที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงหรือในข้อกฎหมาย และหากไม่มีข้อสงสัยอันจะเป็นเหตุให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัย กล่าวคือ เป็นเหตุที่ปรากฏชัดแจ้งโดยปราศจากข้อสงสัย หรือข้อเท็จจริงนั้นคู่กรณีไม่อาจโต้แย้งได้อีกแล้ว สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของบุคคลนั้นย่อมสิ้นสุดลงโดยผลของกฎหมายเมื่อมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๒) คำว่า “วิกลจริต” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายไว้ว่า “มีความประทุษหรือกิริยาผิดปกติเพราะสติวิปลาส เช่น เขาเป็นคนวิกลจริตร้องไห้บ้างหัวเราะบ้างโดยไม่มีสาเหตุ, เป็นบ้า” โดยพจนานุกรมฉบับดังกล่าวยังได้ให้ความหมายของคำว่า “สติ” หมายถึง ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, ความรู้สึกผิดชอบ และคำว่า “วิปลาส” หมายถึง คลาดเคลื่อนไปจากธรรมดาสามัญ ดังนั้น บุคคลวิกลจริตจึงหมายถึงบุคคลที่มีความประทุษหรือกิริยาผิดปกติ โดยมีความรู้สึก, ความรู้สึกตัวหรือความรู้สึกผิดชอบที่คลาดเคลื่อนไปจากธรรมดาสามัญที่คนปกติพึงมี ซึ่งศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาสั่งให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๐/๒๕๐๙ โดยศาลฎีกามีความเห็นสรุปได้ว่า คำว่า บุคคลวิกลจริต ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙ นั้น มิได้หมายถึงเฉพาะถึงบุคคลผู้มีจิตผิดปกติหรือตามที่เข้าใจกันโดยทั่ว ๆ ไปว่าเป็นบ้าเท่านั้น แต่หมายรวมถึงบุคคลที่มีกิริยาอาการผิดปกติเพราะสติวิปลาส คือ ขาดความรู้สึก ขาดความรู้สึกรู้ผิดชอบด้วย เพราะบุคคลดังกล่าวนี้ไม่สามารถประกอบกิจการงานของตนหรือประกอบกิจส่วนตัวของตนได้ทีเดียว ผู้ที่ป่วยเป็นโรคเนื้องอกในสมอง ต้องนอนอยู่บนเตียงตลอดเวลา มีอาการพูดไม่ได้ หูไม่ได้ยิน ตาทั้งสองข้างมองไม่เห็น มีอาการอย่างคนไม่มีสติสัมปชัญญะใด ๆ ถือว่าเป็นบุคคลวิกลจริตตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙ แล้ว และตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๖๖/๒๕๓๗ ศาลฎีกามีความเห็นสรุปได้ว่า คำว่า บุคคลวิกลจริตตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙ เดิม (มาตรา ๒๘ ใหม่) นั้น มิได้หมายถึงเฉพาะถึงบุคคลผู้มีจิตผิดปกติ หรือตามที่เข้าใจกันทั่ว ๆ ไป ว่าเป็นบ้าเท่านั้น แต่หมายรวมถึงบุคคลผู้มีกิริยาอาการผิดปกติเพราะสติวิปลาส คือ ขาดความรู้สึก ขาดความรู้สึกรู้ผิดชอบด้วย เพราะบุคคลดังกล่าวนี้ไม่สามารถประกอบกิจการงานของตนหรือประกอบกิจส่วนตัวของตนได้ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า จ. ซึ่งผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถนั้นไม่รู้สึกรู้ตัวเอง และพูดจารู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง ซึ่งแพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นโรคสมองฝ่อหรือสมองเสื่อมขั้นรุนแรงไม่สามารถรักษาให้หายได้ตลอดจนไม่อาจปฏิบัติภารกิจส่วนตัวได้ แสดงให้เห็นว่า จ. เป็นคนไม่มีสติสัมปชัญญะ ไร้ความสามารถที่จะดำเนินกิจการทุกสิ่งทุกอย่างด้วยตนเองได้ พอถือได้ว่าเป็นบุคคลวิกลจริตตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายสุรัชย์ ทองเงา สมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้ว ได้เป็นลมล้มลงในห้องน้ำและเส้นเลือดโป่งพองในสมองของนายสุรัชย์ ทองเงา แตก ภายหลังการผ่าตัด นายสุรัชย์ ทองเงา จึงฟื้น แต่ไม่สามารถพูดจาได้ เคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ แพทย์ได้ตรวจนายสุรัชย์ ทองเงา ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เห็นว่า นายสุรัชย์ ทองเงา มีอาการเกร็ง พูดคุยสื่อสารไม่รู้เรื่อง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ จนศาลเยาวชนและครอบครัวมีความเห็นว่า อาการของนายสุรัชย์ ทองเงา เป็นเยี่ยงคนวิกลจริต สมควรสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง จึงได้มีคำสั่งให้

/ นายสุรัชย์ ...

นายสุรัชย์ ทองเงา เป็นคนไร้ความสามารถ โดยให้บิดาเป็นผู้อุปการะ หากให้นายสุรัชย์ ทองเงา คงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้วอยู่ต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลดอนแก้ว เพราะบุคคลดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้วตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น การตราเทศบัญญัติ หรือการควบคุมตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่น อันเป็นเรื่องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า เมื่อนายสุรัชย์ ทองเงา เป็นผู้มีความประพฤติหรือกิริยาผิดปกติ โดยมีความรู้สึก ความรู้สึกตัว หรือความรู้สึกผิดชอบที่คลาดเคลื่อนไปจากธรรมดาสามัญที่คนปกติพึงมี เพราะเหตุที่เกิดขึ้นดังกล่าว จึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเพราะวิกลจริต และเมื่อกรณีดังกล่าวเป็นเหตุที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนและไม่มีผู้ใดโต้แย้งอีก สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของ นายสุรัชย์ ทองเงา จึงสิ้นสุดลงโดยผลของกฎหมาย ตามมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๔๕ (๓) ประกอบมาตรา ๓๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ไม่ต้องทำการสอบสวนและวินิจฉัย

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีความเห็น ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีของนายสุรัชย์ ทองเงา ที่มีการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ เพราะเหตุดังกล่าว เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถแล้ว สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของ นายสุรัชย์ ทองเงา จึงสิ้นสุดลงโดยผลของกฎหมายตามมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๔๕ (๓) ประกอบมาตรา ๓๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ไม่ต้องทำการสอบสวนและวินิจฉัย ทั้งนี้ มีผลนับแต่วันที่ศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

กรณีที่ ๒ กรณีที่ไม่มีการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่ง หรือมีการยื่นคำร้องต่อศาลแล้ว แต่คดียังไม่ถึงที่สุดว่าให้เป็นคนไร้ความสามารถ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลจะสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๙ (๔) และวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาสิ้นสุดลง เมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๙ (๔) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด ซึ่งตามมาตรา ๔๕ (๓) ประกอบมาตรา ๓๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้บุคคลผู้มีลักษณะวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วย จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หากไม่มีการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งหรือมีการยื่นคำร้องต่อศาลแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุดว่าเป็นคนไร้ความสามารถ ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องดำเนินการสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลจะสิ้นสุดลงตามวันที่ได้มีคำสั่ง

/ กรมส่งเสริม ...

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอให้จังหวัดเชียงใหม่นำความเห็นดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสุตโธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖